

Nr 18.

Ankom till riksdagens kansli den 26 februari 1918 kl. 8 f. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående årligt understöd åt förra poststationsföreståndaren Ehrnfrida Lovisa Katarina Örn.

I en den 25 januari 1918 till riksdagen avlåten, till bankoutskottet hänvisad proposition, nr 47, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förra poststationsföreståndaren *Ehrnfrida Lovisa Katarina Örn* må, räknat från och med den 1 juli 1917, under sin återstående livstid av postmedel uppbära ett årligt understöd av 650 kronor.

Till stöd för denna proposition återopas utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag, vari föredragande departementschefen anført följande:

»I skrivelse den 28 november 1917 har generalpoststyrelsen gjort framställning om beredande av årligt understöd åt förra poststationsföreståndaren i Deje *Ehrnfrida Lovisa Katarina Örn*, vilken till styrelsen inkommit med ansökning om sådant understöd från och med den 1 juli 1917, då hon frånträdde sin nämnda befattning.

Med anledning härav må erinras, att Kungl. Maj:t den 20 juni 1913 efter riksdagens hörande förordnat, att, då poststationsföreståndare, som varit anställd medelst personligt kontrakt, avgår från sin befattning efter att hava tjänstgjort minst 25 år, från i postverkets stat för driftkostnader därför avsett anslag må, därest den avgångne befinnes vara i behov av understöd, till honom utbetalas årligt ålderdomsunderstöd med lämpligt belopp, dock högst vad som motsvarar två tredjedelar av det arvode, som senast till honom utgått från postverket.

I nu föreliggande skrivelse har generalpoststyrelsen anført följande:

»Örn är född den 29 oktober 1849 och har således uppnått en levnadsålder av 68 år. Hon har på grund av personligt kontrakt förestått följande poststationer och därunder uppburit i årsarvode:

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 8 saml. 15 häft. (Nr 18.)

Säffle	under tiden	$\frac{1}{11}$	1884— $\frac{31}{12}$	1886	.....	360	kronor	
Häljebol	»	»	$\frac{1}{4}$ 1896— $\frac{31}{12}$	1907	.....	600	»	
Deje	»	»	$\frac{1}{1}$ 1908— $\frac{30}{9}$	1914	.....	600	»	
»	»	»	$\frac{1}{10}$ 1914— $\frac{31}{12}$	1916	.....	660	»	
»	»	»	$\frac{1}{1}$ 1917— $\frac{31}{3}$	1917	.....	780	»	sa
»	»	»	$\frac{1}{4}$ 1917— $\frac{30}{6}$	1917	.....	900	»	mt

Från den 1 oktober 1914 har Örn därjämte uppburit ett personligt tilläggsarvode av 100 kronor för år.

I och med indragning av poststationen i Säffle vid 1886 års utgång och densamma ersättande med postkontor blev Örn anställd såsom extra biträde vid postkontoret därstädes, i vilken egenskap hon tjänstgjorde till och med den 31 mars 1896 mot ett årligt arvode av 700 kronor.

Örn har sålunda tjänstgjort såsom poststationsföreståndare i 23 år och 5 månader samt såsom extra biträde vid postkontoret i Säffle i 9 år och 3 månader. Då tjänstgöringen som extra biträde är delvis mer ansvarsfull än tjänstgöringen som poststationsföreståndare samt Örns sammanlagda tjänstålder, som synes, uppgår till 32 år och 8 månader, måste Örn anses i avseende å tjänstålder vara väl förtjänt att komma i erhållande av ålderdomsunderstöd.

Rörande Örns ekonomiska förhållanden har inhämtats, att hon för år 1917 är taxerad enligt bevillningsförordningen för inkomst av tjänst till belopp av 1,180 kronor med bevillningsfritt avdrag för 450 kronor samt enligt förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt till belopp av 1,200 kronor. Hon äger icke något kapital eller annan enskild förmögenhet samt har ej heller något arbete eller anställning utom postverket. Hon är alltså efter sin avgång ur postverkets tjänst, vilken föränleddes av tilltagande sjuklighet och nedsatta krafter, för sitt uppehälle uteslutande hänvisad till det understöd, som kan bliva henne beviljat från postverket.

Örn har med duglighet och ordentlighet fullgjort sina åligganden och kan tillerkännas de bästa vitsord för sitt arbete i postverket.

Då enligt gällande bestämmelser till person, som genom personligt kontrakt varit anställd som poststationsföreståndare under minst 25 år, må utgå årligt understöd till belopp av högst $\frac{2}{3}$ av det senast utgående arvodet, skulle Örn ej vara berättigad till dylikt understöd. På grund av hennes långa och väl vitsordade tjänstgöring samt vad i övrigt här ovan anförts anser sig generalpoststyrelsen emellertid i förevarande fall böra ifrågasätta ett årligt understöd till henne av 650 kronor.»

Statskontoret. Efter remiss har statskontoret den 19 december 1917 avgivit utlåtande i ärendet och därvid tillstyrkt generalpoststyrelsens förevarande framställning.

Departementschefen. Av utredningen i ärendet framgår, att Örn icke till fullo uppfyller de i brevet den 20 juni 1913 angivna villkor för åtnjutande av årligt ålderdomsunderstöd, i det att hennes tjänstgöring såsom poststationsföreståndare med något mer än ett och ett halvt år understiger den för understöds erhållande stadgade tjänstetiden av 25 år. Örn har emellertid därjämte i över 9 år innehaft delvis mera ansvarsfull befattning

inom postverket än tjänstgöringen såsom poststationsföreståndare. Härtill kommer, att hon erhållit de bästa vitsord för sin tjänstgöring vid postverket samt att hon, som uppnått en ålder av över 68 år, är i behov av understöd, sedan hon nödgats lämna sin befattning. I betraktande av dessa omständigheter synes det vara i allo påkallat, att ett årligt understöd beredes henne under hennes återstående livstid. Föregående riksdagar hava jämväl i åtskilliga fall under liknande omständigheter medgivit sådant understöd, som avses i förevarande framställning.

Mot det föreslagna understödsbeloppet synes någon erinran ej vara att göra.»

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts ifrågasvarande förslag, hemställer,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 26 februari 1918.

På bankoutskottets vägnar:

ERNST HEDENSTIERNA.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

av första kammaren: herrar *Hedenstierna, Hallin, Ekman, Gustafsson, friherre Langenskiöld, Nilsson, Wickman* och *Roos* samt

av andra kammaren: herrar *Kristensson, Carlson* i Herrljunga, *Berg* i Munkfors, *Borg, Sommelius, Bogren, Edbom* och *Henrikson*.
